

No. 100.

DE ATRABILE

disputatio Medica: in gym-
nasio Lipsensi ce-
lebrata.

Per Dominum Doctorem
Martinum Dren-
beck.

Anno AD. D. XLVIII.
Mense Septem-
bri.

Respondente Magistro Blasio
Thammullero, Medicinæ
Baccalareo.

Ad Martinus Drembeck: art. 2. Ad
Medicinae Doctor: Lectori S.

Q Vando quidem publica eaq; celebri Collegij nostri Medici consuetudine haecenus usurpatum est, ut certis temporum intervallis, de eiusmodi rebus, quae merito in medicam considerationem venire possent, à Medicis, haud praeter commodum suorum in primis scholarium, ex ordine ac publicè disputetur. Qua in re ordine sic exigente, speravi me quoq; rem non omnino ingrati & Medicinae studiosis, & reliquis Philosophis facturum esse, si ea, quae de ATRABILE à maioribus nostris fusius sunt tradita atq; praecipua, in pauculas aliquot conclusiones, iuxta positis problematibus brevius redigerem, atq; clarissimis Medicis philosophisq; placidè discutienda proponerem. Praecipue uero eò nomine id feci quoq; lubentius, quod hoc ipsum argumentum, aliàs per se quidem & graue & obscurum, putarem à Medicis nostris, uiris sane longe grauisimis, doctissimis, nostrisq; studiosissimis, inter caetera quoq; comprobaturum iri. Praeterq;, quod res ipsa, qua de sermo nobis erit, & necessaria, & utilis, & iucunda sit cognitu futura, tam apud bonarum artium, q̄ Medicinae studiosos, quibus tum in primis hac in acceleratione nos gratificaturos sperabamus. Quare quemq; candidum lectorem, etiam æquum nobis iudicem fore spes est, & candidè de uoluntate nostra iudicaturū, non diffidimus.

Lipsiae Anno Virginei partus M. D. XLVIII, Mense Septembri.

Quaestio.

V Melancholicus humor, fex seu cenum sanguinis, qui in corpore quantumuis sano, de necessitate procreatur, Quandoq; in homine, ita asatus adustusq; deprehendatur, ut cum inde morbum efficiat, qui etiam absq; febre, mentem infestet, timorem & mcesticiam pariat.

Conclusio I.

Quia corpus humanum ex quatuor constat humoribus, sanguine, pituita & utraq; bile, à quibus tum uel dolet, uel bene se habet, ob id, de altera bile, Hippocraticè hic disquirere uisum est.

II

Est igitur illa ipsa bilis atra duplex, uel naturalis, sanguinis scilicet sedimentum, similem cum fecibus in uino, cum amurca in oleo, generationem habens, uel non naturalis, quæ solum in corpore contra naturæ modum affecto, dominium gerit.

III

Commune tamen id habent utraq; inditium, cum alijs humoribus uno excepto sanguine, quòd non concrecant. Causatur uero naturalis à iecoris calore temperato, Innaturalis à caliditate excessiua.

IIII

Hinc atrabilarij facile efficiuntur hi, quibus temperatura calidior sicciorq; est. Præsertim si accedat calidius ac siccus tempus, Regio, Constitutio, Exercitium cum labore, Curæ, Vigiliæ, Cibi deniq; crassi siccissimiq;.

V

Rursus naturalis, qui sanguis aliàs feculentus appellatur, sanguinem nigrossat, membra Melancholica, ut Lienem, nutrit, desiderium cibi excitat, Ventriculiq; uim retentricem roborat.

A ij

Temperatura

VI

Temperatura itaq; eius, quia naturaliter frigida & sicca est, ob id, corpora Melancholicorum redduntur graciliora, Venæq; illorum flaccescunt ac tenues sunt, unde tum sectionem uenæ ægrius perferunt.

VII

Non tamen absq; causa crasso atq; atro eiusmodi succo grauati, missione sanguinis opportuna uacuantur.

VIII

Corporis uero color illorum fuscior est qui bilem talem aggerere natura sunt apti.

IX

Quæ molles, candidi, adhæc obæsi, uel nunquam ut Galenus sentit, humore hoc exuberare cernuntur.

X

Qui si claris spiritibus permistus sit, dexteritatem utiq; parit rationis, iudicij, prudentiæ ac sapientiæ.

XI

De sapore autem illius dissentit princeps Auicenna à Galeno, Ille enim ipsum, medium quoddam inter ponticitatem & dulcedinem obtinere censuit.

XII

Porro quod atra bilis putrescens extra uenas, de quarto in quartum periodum habet, in causa non semper est, quod is humor à tota proprietate talem habeat motum.

XIII

Cæterum qui ex atrabilario succo infestantur lenti sunt ad ridendum, qui uero ex cholera, e contra. Itaq; prudentum & sapientum hominum rarior est risus.

XIIII

Vitia autem, quæ secum fert Melancholia inter alia hæc sunt, quod
alius

alius testam se esse putat, alius galium, alius dum pugillum clausum tenet, persuasum sibi habet, se maximum continere thesaurum, Alij nolunt spectari, ne fascinentur, quidam nec caput ullum habere arbitrantur, Sic ut horreant aliquando non horrenda.

XV

Etsi causas eiusmodi accidentium quorundam, explicare quibusdam difficile esse non censeatur, Tamen omnium quæ cuiq; contingunt nemo ritè potest rationes adferre.

XVI

Sed talis humor, per omnes eius species, commune id habet, ut tristes præter rationem cum timore homines reddat.

XVII

Amplius, si ad cerebrum flatus eius peruenerit, ut in hypochondriaca, non modo concoctionem uentriculi uiciatam prænunciat, Verum etiam spiritum cerebri obtusum arguit, ut in quibusdam modò imaginatio, modò ratiocinatio, modò uero memoria perturbata, In quibusdam autem, uel hæc omnia simul, uel horum quædam cernantur.

XVIII

Nam interdum unam duntaxat imaginationem offendi, arguit satis Theophili Medici apud Galenum historia. Is enim licet alioqui prudenter differeret & præsentium quemq; exactè nosceret, tibicines tamen quosdã in angulo stare falso arbitrans, assidue astantes & quidem frustra acclamabat, ut ipsos cubiculo eijcerent. Sed is ubi conualuerat, quicquid singuli astantes dixissent renarrabat.

XIX

Verum quod Melancholici usq; adeo uarij ac inæquales sint, propter uim uarietatis Atræ bilis id accidit.

XX

Licet & pie & uerè concedendum apud nos sit, corpora quandoq; a Dæmonibus affligi, Tamen consimiles dispositiones ab Atræ bilis furore causari non negandum censemus. Proin

XXI

Proin uniuerso corpore Melancholicum humorem continente, curatio à uenæ sectione si Galeno credimus inchoanda erit.

XXII

Sed ut exulcerationes ab Atra bile ortæ omnes, sunt insanabiles. Sic & intestinorum difficultates seu disenteria teste Hippocrate, Cum ab ipsa inceperint, curationem non suscipiunt.

XXIII

Hæc enim ipsa tam praua & maligna est, ut si quando uomitu eijciatur, eam nec musca, nec quoduis aliud animal gustare dignetur, hinc facile coniectamus, quamobrem hæmorrhoides aut menses suppressi, tam horrendas concilient ægrotudines.

Problemata.

Cur est quod aliqui, hoc malo laborantes, in tantum robur euadunt, quod quinq; sex, pluribusue robustis aliquando resistent, aut cathenas, quibus alligabantur disrumpant.

II

An Melancholici magna ex parte morbo comitali rationabiliter afficiantur?

III

Qui fit, quod quartana diurnior, quam quotidiana, cum pituita crassa frigida ac lenta sit, Item Atra bilis copia longe minore, quam pituita in corpore humano contineatur.

IIII

An pituita in tantum assari possit ut nigra in totum euadat?

V

Cur humore Melancholico, Idem caput infestante, non idem semper sequitur effectus, quia nunc Melancholica insania, Nunc uero morbus comitalis ipsam concomitatur.

Melancho

VI

Melancholici cur plurimos appetunt cibos. Et quidam ex his uinum hauriunt uberius, unde tum tristantes, sæpius, conditionem calamitosam mortalium deplorant.

VII

Cur bilis atra, auaros, tristes, perfidos, subdolos, inuidiosos atq; pusille animos reddit.

VIII

Nunquid Melancholici diuinando præstent cæteris?

IX

An splen quod Aristoteli sinistrum iecur dicitur, absq; uitæ periculo homini possit adimi?

X

Cur homines qui uel in philosophiæ studijs uel in alijs rebus magnis administrandis claruerunt, Melancholicos fuisse uideamus?

Gloria Christo.

Ma 4905

ULB Halle 3
004 593 383

f

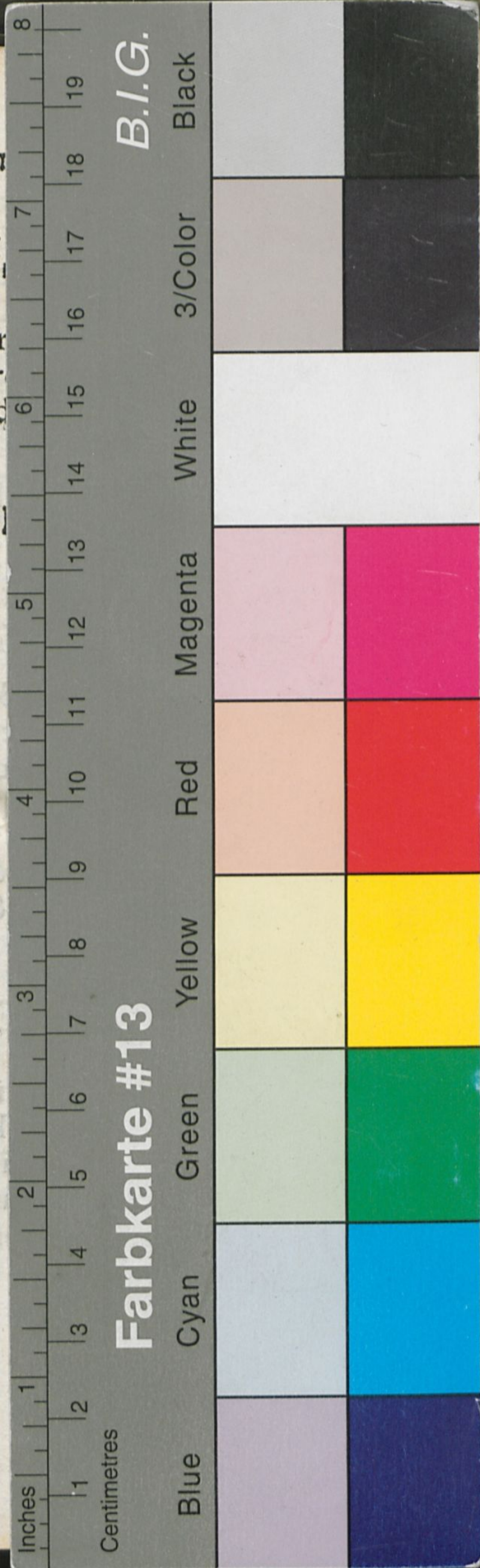
TA → OL

nur 1. Stck fertig bearb.

Ma

DE ATRABILE
disputatio Medica: in gym-
nasio Lipsensi ce-
lebrata.

Per Dominum Doctorem
Martinum Drem-
beck.

Anno AD. D. XLVIII.
Aense Septem-
bri.

Respondente Magistro Blasio
Thammullero, Medicinæ
Baccalareo.

